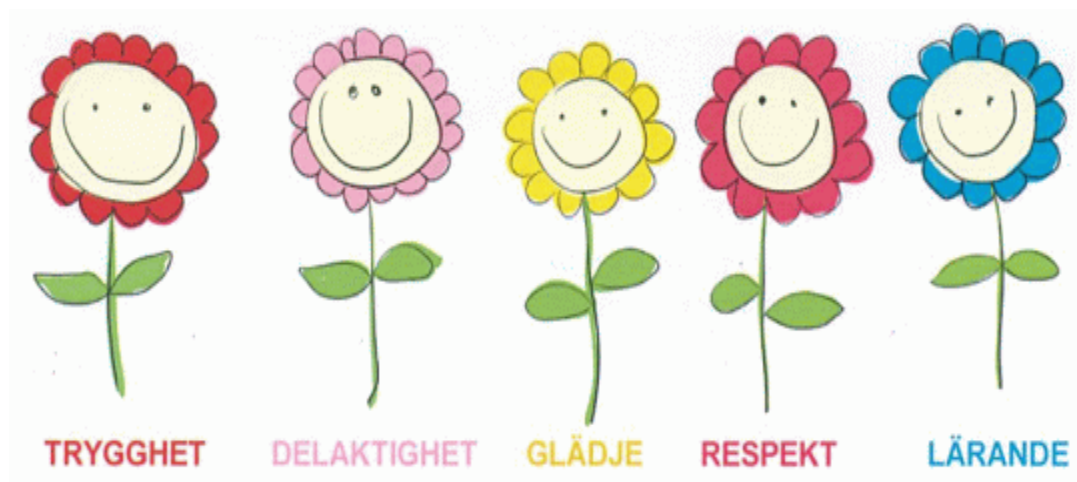

Likabehandlingsplan

mot diskriminering och kränkande behandling

HÄR ÄR VI ALLA LIKA **OLIKA**

Prebendegatans förskola 2019/2020

Enligt Skollagen och Diskrimineringslagen ska en årlig plan mot kränkande behandling och en Likabehandlingsplan upprättas. Dessa båda planer kan med fördel sammanföras i en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Vad lagen kräver

Den 1 januari 2009 trädde en ny diskrimineringslagstiftning i kraft. Denna lag uppdaterades januari 2017, detta för att förtydliga att de sju diskrimineringsgrunderna systematiskt ska arbetas med. De olika grunderna för diskriminering som skyddas i lagen är:

- kön
- könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Lagarna är tänkta att motverka diskriminering och trakasserier – såväl sexuella som andra. Med andra trakasserier menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Sexuella trakasserier karaktäriseras av att de är av sexuell natur och kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker barns eller elevers värdighet, men som inte har något samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan handla om att reta någon för att vara överviktig, ha fel hårfärg eller liknande. Men det behöver inte ha sin grund i någon särskild egenskap hos den som utsätts; även knuffar och utfrysning är kränkande behandling. Följande är exempel på kränkande behandlingar:

- *Fysiska*: att utsättas för slag och knuffar
- *Verbala*: att bli hotad eller kallad för något nedsättande och/eller förlöjligande
- *Psykosociala*: att utsättas för utfrysning och ryktesspridning, även via telefon och internet

Kränkande behandling kan utföras av och riktas mot en eller flera personer. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling där någon eller några personer medvetet/avsiktligt tillfogar eller försöker tillfoga en annan individ skada eller obehag. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppgår att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Vår vision

Prebendegatans mål är att inte någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska förekomma på förskolan vare sig i barn- eller personalgrupp. Alla skall känna sig trygga, glada och välkomna till förskolan/arbetet.

Personalen arbetar utifrån våra värderingar: *trygghet, delaktighet, glädje, respekt och lärande*. Vi vill bemöta alla barn på samma villkor utan fördomar så att de känner att de får vara den de är. Genom ett lustfyllt lärande vill vi uppmuntra barnen att lita på sin egen förmåga att upptäcka världen och känna trygghet i den. Vi vill skapa trygghet så att barnen kan känna glädje över att komma till förskolan och genom det utveckla en stark självkänsla och självförtroende. På förskolan ska det finnas valmöjligheter att välja aktiviteter efter eget intresse. I vår verksamhet vill vi att varje barn ska känna sig sett, hört och respekterat av en aktiv, medupptäckande och lyhörd pedagog.

Läroplan för förskolan (Lpfö 18)

Ett av förskolans viktigaste styrdokument – läroplanen – säger bland annat att

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet eller religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

(Lpfö 18, s.5)

De sju diskrimineringsgrunderna och arbetet gällande kränkande behandling präglar vårt vardagliga arbete på förskolan. Detta utgör grunden för våra strävansmål i läroplanen.

Det främjande arbetet

De sju diskrimineringsgrunderna och pedagogers normkritiska förhållningssätt kommer att vara en del av förskolans SKUA (systematiska kvalitets utvecklingsarbete). Vid varje avdelnings halvdagsplanering, som sker en gång per månad, diskuteras de sju diskrimineringsgrunderna och pedagogers normkritiska förhållningssätt, utifrån förskolans gemensamma planeringsmall. Det blir därmed systematiskt undersökt, analyserat, åtgärdat samt uppföljt och utvärderat. Diskrimineringsgrunderna och det normkritiska förhållningssättet blir då ett naturligt inslag i vår verksamhet och skapar en medvetenhet och diskussion kring en gemensam värdegrund och vårt förhållningssätt i våra olika relationer med varandra: pedagog-barn, pedagog-pedagog och barn-barn.

De sju diskrimineringsgrunderna

Kön

- Alla barn oavsett kön ska ha lika förutsättningar att kunna leka med förskolans material och lekmiljöer, inne så väl som ute.
- Vi läser normkritiska böcker.
- Vi använder könsneutrala namn på våra rum, exempelvis så namnger vi dem med olika siffror.

Könsöverskridande identitet och könsuttryck

- Alla barn oavsett kön ska ha lika förutsättningar att kunna leka med förskolans material och lekmiljöer, inne så väl som ute.
- Vi respekterar barns integritet, som till exempel önskemål om stängd dörr vid toalettbesök och blöjbyten.
- Vi stärker barns integritet genom att prata, lära och uppmärksamma barn på att lyssna och respektera vad andra människor vill. När någon exempelvis säger nej, så får man inte fortsätta. Och om man exempelvis vill ge någon en kram eller en puss så måste man fråga först. (Handbok Rädda Barnens ”Stopp! Min kropp!”)
- Vi stärker barns identitet, och låter varje barn få vara den de är.

Etnisk tillhörighet

- Vi pratar om att vi äter olika sorters mat beroende på varifrån vi kommer.
- Vi uppmärksammar olika länders flaggor.
- Vi räknar på olika språk, i samlingen till exempel.
- Vi uppmärksammar fraser på olika språk, till exempel ”hej” och ”hej då”.

Religion eller annan trosuppfattning

- Vi tittar i böcker.
- Vi uppmärksammar barnens olika hemkulturer.
- Vi belyser olika högtider och traditioner oavsett barnens härkomst med hjälp av mångkulturell almanacka.

Funktionsnedsättning

- Vi utför samarbetsövningar, och provar på hur det kan kännas att vara till exempel blind, döv eller stum.
- Vi läser böcker.
- Vi sätter upp bilder i förskolans lekmiljöer.
- Vi tar vara på exempelvis enarmade eller enögda dockor.
- Vi använder oss av tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) för att stimulera och främja språkutveckling och möjliggöra att alla barn kan göra sig förstådda, och känna inflytande och delaktighet.

Sexuell läggning

- Vi uppmärksammar Pride.
- Vi har bilder på olika familjekonstellationer i förskolans lekmiljöer.
- Vi läser böcker.

Ålder

- Vi uppmuntrar barnen att samarbeta, hjälpas åt och leka tillsammans oavsett ålder.
- Pedagogerna reflekterar över sitt bemötande och hur de tilltalar barn angående ålder (stor och liten). Vi försöker att undvika att hamna i fällor så som ”du som är så stor borde väl kunna...” och säger istället exempelvis ”visa mig att du kan...”.

Förskolechefen ansvarar för att likabehandlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling ska utvärderas och revideras utifrån analysen som gör när verksamheten utvärderar det systematiska arbetet kring likabehandlingsmålen.

Kränkande behandling

För att motverka kränkande behandling arbetar vi aktivt med:

- Mötet på morgonen och eftermiddagen. Varje barn och vårdnadshavare ska känna sig sedd varje dag.
- Att stanna upp och ge barnen tid och lyssna på barnen.
- Att skapa en lugn och trevlig matsituation där pedagogerna har samtal och diskussioner med barnen.
- Att vara närvarande i och vid barnens lekar och aktiviteter, inne såväl som ute.
- Kompismöten. En gång i veckan har pedagogerna kompismöten med förskolans tre- till femåringar och frågar då barnen vad som varit bra/mindre bra i veckan och vad barnen önskar göra eller ta reda på. För pedagogerna är det naturligt att i direkt anslutning till eventuella situationer där olika former av kränkande behandling förekommer prata med barnen direkt, för att möjliggöra för barnen att få en förståelse för vad som hände.
- Konflikthantering i barngrupperna genom olika modeller och verktyg.
- Agera medlare och prata med barnen för att på så sätt hjälpa dem att själva lösa konflikter/problem och ge dem förslag till alternativa lösningar.

Det förebyggande och främjande arbetet

Vårdnadshavare och personal är viktiga förebilder i arbetet med barnen. Vi synliggör varje barn i det dagliga arbetet och skapar en vi-känsla genom aktiviteter och samlingar så att alla känner sig delaktiga. Pedagogerna tar alla konflikter på allvar genom att föra en dialog med barnen, där vi arbetar utifrån våra värderingar *trygghet, delaktighet, glädje, respekt och lärande*.

Det förebyggande och främjande arbetet synliggörs genom nedanstående punkter:

- Kontinuerlig utvärdering och analysering av de sju diskrimineringsgrunderna och det normkritiska förhållningssätt som är en del av det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet (SKUA).
- Kompismöten. Beroende på vad barnen tar upp på kompismötet, eller om det händer återkommande situationer som kan vara kränkande, pratar pedagogerna om det och försöker i möjligaste mån ändra

på aktiviteter eller dela barngruppen i olika grupper. Vid behov tar vi hjälp av böcker, så som ”Depp & Pepp – Den magiska tankeformeln”.

- Lära barnen att reflektera över sitt handlande.
- Uppmuntran av rollerkar, vilka är viktiga för formandet av barnens empatiska beteende.
- Att som vuxen vara en förebild.
- Att vara närvarande i och vid barnens lekar och aktiviteter, inne såväl som ute.
- Tät föräldrakontakt.
- Personalgruppens årliga arbete med att uppdatera Likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling, för att alla ska förstå innebörden i planen.
- En pärm med information om vårt förhållningssätt vilken visas för vikarier.
- Tydlig introduktion för nyanställda, av chef och arbetslag (se handlingsplanspärmen).

Det åtgärdande arbetet

Vi i arbetslaget diskuterar den aktuella situationen och kartlägger hur den uppstått. Vi kontakter förskolechefen och vårdnadshavare till de berörda barnen. Anteckningar förs kontinuerligt så att allt kan följas upp på uppföljningssamtal och utvärdering. Vid en kränkningssituation anmäler förskolechefen händelsen genom förskoleförvaltningens uppsatta rutiner.

Vid uppstådd situation:

- Pratar vi med det utsatta barnet för att få barnets syn på situationen.
- Samlar vi på oss konkreta situationer och dokumentera dessa.
- Pratar vi med vårdnadshavare till de berörda barnen.
- Pratar vi med personalen och eventuellt även med barngruppen.
- Gör vi regelbunden utvärdering.

Handlingsplan vid eventuell kränkning från personal till barn, personal eller förälder och barn till barn.

- Den som misstänker att ett barn kränkts ska omedelbart anmäla detta till förskolechef.
- Förskolechefen rapporterar händelsen till huvudman.
- Vårdnadshavare informeras.
- Händelsen utreds.
- Nödvändiga åtgärder vidtas skyndsamt. Exempel på åtgärder kan vara:
 - samtal med den eller de som kränkt barnet
 - kontinuerligt samtal med vårdnadshavare
 - uppföljning kring barnet
 - koppla in företagshälsa och/eller personalchef
 - avstängning
 - polisanmälan
- Skriftlig dokumentation.
- Utvärdering och uppföljning.

Planen är upprättad och bearbetad av förskolechef och pedagoger. Förskolechefen ansvarar för att likabehandlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas årligen utifrån vad som kommit upp under året vid utvecklingsgrupperna och vårt utvärderingsverktyg. När vi har arbetat med att

uppdatera vår plan för året har vi sett i vår utvärdering att vi behöver arbeta vidare med att få med planen i vårt systematiska kvalitets- och utvecklingsarbete. Efter kritik från BEO har vi arbetat på APT och VUG (verksamhetsgrupp) med de förändringar vi behöver göra för att vi ska förstå att vi ska anmäla – kränkningssituationer, vid minsta misstanke.

Vi har under året implementerat vår barnhälsoplan, vilket betyder att vi arbetat mycket med främjande, förebyggande och inkluderande förhållningssätt. Förskolechefen ser och hör att pedagogerna arbetar med de sju diskrimineringsgrunderna, men att det fortfarande inte blir dokumenterat fullt ut. Pedagogerna har med tänket till likabehandlingsplanen i sin SKUA men behöver bli bättre på att få med sig det i sina planeringsmallar för att arbetet ska kunna analyseras.

Vi kommer utvärdera och eventuellt revidera planen på våra utvecklingsgrupper mellan augusti och september för att den ska vara reviderad och klar i oktober 2020.